

Seat No. : _____

NF-111

November-2013

B.A., (Sem.-III)

EC-I : 201 (Elective)

Political Science

(Indian Polity-I)

Ele.Pol.204

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (A) આમુખના સિદ્ધાંતોની સમીક્ષા કરી ભારતીય બંધારણમાં રજુ કરાયેલ આમુખની મુખ્ય વિશેષતાઓ સમજાવો. **14**

Review the Principles of Preamble. Explain the main features as expressed in an Indian preamble.

અથવા/OR

- (B) ભારતીય બંધારણનાં લક્ષણો અને વિશેષતાઓની વિગતે સમીક્ષા કરો.

Criticise in detail the characters and features of an Indian constitution.

2. (A) ભારતીય બંધારણમાં કરાયેલા મહત્વનાં બંધારણીય સુધારાઓ તપાસો. **14**

Examine the major constitutional Amendments that have been made in an Indian constitution.

અથવા/OR

- (B) ભારતીય બંધારણમાં નાગરિકોને આપવામાં આવેલા મૂળભૂત અધિકારોની ચર્ચા કરો.

Discuss the Fundamental Rights of the citizens embodied in an Indian constitution.

3. (A) ભારતીય સંસદની રચના અને સત્તાઓની માહિતી આપો. **14**

Give an Information about the composition and power of an Indian Parliament.

અથવા/OR

- (B) ભારતના રાષ્ટ્રપતિનું સ્થાન અને સત્તાઓનું વિશ્લેષણ કરો.

Analyze the Position, and Powers of an Indian President.

4. (A) ભારતની સર્વોપરી અદાલતની રચના અને સત્તાઓ સમજાવો. 14
Explain the composition and powers of the Supreme Court of India.

અથવા/OR

- (B) રાજ્યના રાજ્યપાલનું સ્થાન અને સત્તાઓની સમીક્ષા કરો.
Criticise the position and powers of the State Governor.

5. (A) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 5
Write answers in **one** or **two** lines :

- (1) ભારતીય બંધારણના ઘડતરની પ્રક્રિયા
Procedure of Framing of an Indian constitution.
- (2) રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો સમજાવો.
Explain the Directive Principles of the state policy.
- (3) શોષણ વિરોધી અધિકારનો અર્થ તપાસો.
Examine the meaning of the Rights Against Exploitation.
- (4) ભારતીય વડાપ્રધાનની સત્તાઓની સમીક્ષા કરો.
Criticise the powers of an Indian Prime Minister.
- (5) વડી અદાલતના પ્રકારો અને વિભાગોના નામ આપો.
Give the Name of the Types and Sections of the High Court.

- (B) કૌંસમાં આપેલા યોગ્ય શબ્દો વડે ખાલી જગ્યા પૂરો : 4
Fill in the Blanks with an Appropriate words given in the brackets :

- (1) _____ ભારતીય બંધારણનો મુખ્ય દૃષ્ટિકોણ છે.
(વિશ્વશાંતિ, લોકશાહી બંધારણ, સમાજવાદ)
_____ is a major views of the Indian constitution.
(World Peace, Democratic constitution, Socialism)
- (2) _____ ભારતીય બંધારણનું વિકાસશીલ સ્ત્રોત છે.
(નીતિ અને સિદ્ધાંતો, કલ્યાણ રાજ્ય, ન્યાયીક નિર્ણયો)
_____ is a basic Developmental sources of an Indian constitution.
(Policy and Principles, Welfare State, Judicial Decisions)
- (3) _____ અંતરિમ સંસદનું લક્ષણ છે.
(ઉચ્ચ સદનીય રચના, પરોક્ષ-ચૂંટણી, પ્રણાલીકાઓ)
_____ is a characters of the provisional parliament.
(Composition of upper house, Indirect Election, Conventions)
- (4) _____ રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતની સિદ્ધિઓ છે.
(રાષ્ટ્રીય એકતા, સંસદીય સમિતિ, અદાલતી સમીક્ષા)
_____ as an Achievements of the directive principles of the state policy.
(National Unity, Parliamentary Committee, Judicial Review)

(C) વિભાગ-અ ના શબ્દોને વિભાગ-બ ના શબ્દો સાથે જોડો.

Match the words – Group ‘A’ with Group ‘B’.

વિભાગ-અ/Group-A	વિભાગ-બ/Group-B
(1) ભારતીય બંધારણનું સ્ત્રોત Source of an Indian Constitution	(a) પ્રજાસત્તાક રાજ્ય Republic State
(2) ભારતીય બંધારણનું આમુખ Preamble of the Indian Constitution	(b) સર્વોપરી અદાલત Supreme Court
(3) ભારતીય સંસદ Indian Parliament	(c) બંધારણીય અને વિકાસલક્ષી આધારો Constitutional and Developmental Source
(4) ભારતના રાષ્ટ્રપ્રમુખ Indian President	(d) ગૌણ-અદાલતો Subordinate Court
(5) રાજ્યની વડી અદાલત High court of the State	(e) ઉચ્ચ અને નિમ્ન સદન Upper and Lower House
	(f) સંકટકાલીન સત્તાઓ Emergency Power

